

15 Ιουλίου, 1992

[ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ
JEHOVAH'S WITNESSES CONGREGATION (CYPRUS) LIMITED
ΚΑΙ ΑΛΛΟΣ,

Αιτητές,

v.

ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ (Αρ.2),

Καθ' ου η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 306/91).

5 Αναθεωρητική Έφεση — Αναστολή πρωτόδικης απόφασης — Η νομολογία — Οι "εξαιρετικές περιστάσεις" — Ανάπτυξη της άρνησης χορηγήσεως αναστολής στην κριθείσα υπόθεση σε συνδυασμό με τη θεωρία του διοικητικού δικαίου περί *de facto* οργάνων.

10 Διοικητικό Όργανο — Η θεωρία των *de facto* οργάνων — Θεωρητικές και νομολογιακές παραπομπές — Η αντικειμενική ευλογοφανής κατοχή της ιδιότητας του οργάνου — Συνέπειες.

15 Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών διαγράφηκαν από τον Ετήσιο Κατάλογο Λειτουργών για τη Τέλεση Γάμων οι Λειτουργοί της Εκκλησίας των Μαρτύρων του Ιεχωβά.

20 Η Εκκλησία και ένας από τους διαγραφέντες Λειτουργούς της, με προσφυγή τους αμφισβήτησαν το κύρος της απόφασης και επέτυχαν την ακύρωσή της.

25 Με την αίτηση επιζητήθηκε η αναστολή της ισχύος και της εκτέλεσης της ακυρωτικής απόφασης μέχρι την εκδίκαση της έφεσης, που ασκήθηκε εν τω μεταξύ.

25 Το Ανώτατο Δικαστήριο, απορρίπτοντας την αίτηση, αποφάσισε ότι:

1. Στην υπόθεση *Δημήτριος Ορφανίδης κ.ά. v.*

Δημοκρατίας, η Ολομέλεια του Ανωτάτου Δικαστηρίου επιλήφθηκε του θέματος της δυνατότητας αναστολής απόφασης Μέλους του, που ασκεί, σύμφωνα με το Άρθρο 11(2) του περί Απονομής της Δικαιοσύνης Νόμου του 1964 (Ν. 33/64), την αναθεωρητική δικαιοδοσία του Ανωτάτου Δικαστηρίου κατά το Άρθρο 146 του Συντάγματος. 5

Ο αιτητής επικαλέστηκε την υπόθεση **Μάριος Ιερωνυμίδης ν. Δημοκρατίας** ως προς το τι συνιστά εξαιρετικές περιστάσεις. 10

2. Σε τρεις περιπτώσεις η θεωρία των de facto οργάνων δεν διάσωσε τις αποφάσεις συλλογικών οργάνων των οποίων η συγκρότηση δεν ήταν νόμιμη αφού έγινε με βάση νόμο που κηρύχθηκε αντισυνταγματικός. Στην υπόθεση **Αριστείδης Μ. Λιασή κ.ά. ν. Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και άλλου** κρίθηκε ως νομικά ανύπαρκτος ο τερματισμός των υπηρεσιών των αιτητών, ως ειδικών αστυφυλάκων, που έγινε με απόφαση προσώπου που ενεργούσε ως Αστυνομικός Διευθυντής Λεμεσού κατά νόσφιση εξουσίας. Το αποτέλεσμα, όμως, είναι διαφορετικό στις περιπτώσεις αντικειμενικά ευλογοφανούς κατοχής της ιδιότητας του οργάνου. 15 20

Ειδικά στην υπόθεση **Παναγιώτης Θεοδώρου** υιοθετήθηκαν αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας και έγινε δεκτό πως το τεκμήριο της νομιμότητας, που έχουν υπέρ τους οι πράξεις διορισμών ως πράξεις δημόσιας εξουσίας, η έννοια της συνέχειας της δημόσιας υπηρεσίας, η ανάγκη της σταθερότητας των συναλλαγών και το συμφέρον των διοικουμένων που δεν μπορούν σε κάθε περίπτωση να ερευνούν, μαζί με άλλα, και τη νομιμότητα του διορισμού του οργάνου που ασκεί διοίκηση, δικαιολογούν να μην επηρεάζεται το κύρος οποιασδήποτε εκτελεστής διοικητικής πράξης την οποία ο δημόσιος υπάλληλος τελεί κατά την εκτέλεση των καθηκόντων και εξουσιών της θέσης την οποία κατέχει έστω και αν αργότερα ακυρωθεί ο διορισμός ή η προαγωγή του στη θέση. 25 30 35

3. Εκείνο που ενδιαφέρει εδώ δεν είναι το αν ο γάμος είναι ή όχι αστική δικαιοπραξία και το αν, ως τέτοια, εμπύπτει στη σφαίρα του ιδιωτικού ή του δημοσίου δικαίου, αλλά το γεγονός της εγγραφής στο κατάλογο και η υπόσταση του Λειτουργού που εγγράφεται σ' αυτόν. Το ζήτημα της 40

εγγραφής στον κατάλογο και, βέβαια, της διαγραφής του από αυτόν στα πλαίσια των προνοιών του Κεφ. 279, είναι ζήτημα που σαφώς εμπίπτει στη σφαίρα του δημοσίου δικαίου. Εν πάση περιπτώσει, έτσι προσεγγίστηκε στην υπόθεση αυτή γι' αυτό και η υπόθεση εκδικάστηκε, χωρίς οποιαδήποτε σχετική αμφισβήτηση, κατά τις διατάξεις του Άρθρου 146 του Συντάγματος.

5

10

15

20

25

30

4. Αντικείμενο της έφεσης είναι, όπως και κατά την πρωτόδικη εκδίκαση, η νομιμότητα της διοικητικής πράξης. Η επιτυχία της έφεσης θα συνεπάγεται τον παραμερισμό και την εξαφάνιση της πρωτόδικης απόφασης. Σε περίπτωση όπως η παρούσα, το αποτέλεσμα της επιτυχίας της έφεσης θα είναι η επικύρωση της προσβληθείσας πράξης εξ υπαρχής· ως εάν, δηλαδή, να μη μεσολάβησε η πρωτόδικη απόφαση. Όμως, η πρωτόδικη απόφαση, μέχρι τον ενδεχόμενο παραμερισμό της, αποτελεί την απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου πάνω στο επίδικο ζήτημα. Η άσκηση έφεσης δεν την αναιρεί. (Βλ. **Γρηγόρης Θαλασσινός ν. Δημοκρατίας**). Με την πρωτόδικη απόφαση ακυρώθηκε η προσβληθείσα πράξη της διοίκησης που, επομένως, θεωρείται ως εάν να μην απόκτησε ποτέ οντότητα στο νομικό χώρο. Με την έκδοση της πρωτόδικης απόφασης το νομικό καθεστώς, όπως ίσχυε πριν από την ακυρωθείσα διαγραφή, παρέμεινε συνεχές και αδιατάρακτο. Οι γάμοι που, ενδεχομένως, θα τελεστούν κατά το διάστημα που θα μεσολαβήσει μέχρι την εκδίκαση της έφεσης, θα έχουν γίνει μέσα στα πλαίσια αυτού του καθεστώτος. Η επιτυχία της έφεσης δεν θα επηρεάσει το κύρος των γάμων που θα έχουν τελεστεί.

35

40

Πολύ λιγότερο δεν μπορεί να προβάλλεται ως ενδεχόμενο αποτέλεσμα της επιτυχίας της έφεσης η επίδραση του παραμερισμού της πρωτόδικης απόφασης πάνω στο κύρος γάμων, που θα τελεστούν από λειτουργούς άλλους που, όπως αναφέρεται, θα πρέπει να εγγραφούν στον κατάλογο, εννοείται με νέα διοικητική πράξη. Εκείνοι οι Λειτουργοί θα ασκούν τις εξουσίες τους δυνάμει του Νόμου, περιβεβλημένοι με την ιδιότητά που θα τους προσδίδει η εγγραφή τους στον κατάλογο. Η επιτυχία της έφεσης δεν θα συνεπάγεται και την ακύρωση εκείνων των εγγραφών που δεν είναι, βέβαια, επίδικες στη διαδικασία.

Τελικά, δεν μπορώ να δω τη σχετικότητα προς το

συζητούμενο θέμα, της αντίληψης ότι με τη μη αναστολή της απόφασης ο Νόμος 21/90 θα περιέλθει σε αχρησία.

5. Δεν είναι νοητό να προβάλλεται επιχείρημα (από τους αιτούντες την αναστολή εν προκειμένω) στηριγμένο σε βάση 5
αντινομική προς την πρωτόδικη απόφαση, της οποίας ακριβώς η αναστολή επιζητείται.
6. Δεν έχουν καταφανεί εξαιρετικές περιστάσεις που θα δικαιολογούσαν την ανοχή της συνέχισης εκείνου που, κατά 10
την πρωτόδικη απόφαση, είναι παράνομο.

Η αίτηση απορρίπτεται χωρίς έξοδα.

Αναφερόμενες υποθέσεις : 15

Ορφανίδης και Άλλοι ν. Δημοκρατίας (1992) 3 Α.Α.Δ. 44·

Ιερωνυμίδης ν. Δημοκρατίας (1991) 4(Γ) Α.Α.Δ. 2321· 20

*Νικολάου και Άλλοι ν. Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου (1991) 4
(B) Α.Α.Δ. 1684·*

*Θεοδώρου και Άλλοι ν. Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (1991)
4(Γ) Α.Α.Δ. 2056·* 25

*Αδελφοί Γ. Κ. Μακρή Λτδ ν. Αναθεωρητικής Αρχής Αδειών (Αρ.2)
(1991) 4(E) Α.Α.Δ. 4150·*

*Λιασή κ.ά. ν. Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και Άλλου 30
(1975) 3 C.L.R. 558·*

Θαλασσινός ν. Δημοκρατίας (Αρ.4) (1990) 3 Α.Α.Δ. 3517.

Αίτηση. 35

Αίτηση με την οποία ζητείται η αναστολή της ισχύος και της εκτέλεσης προηγούμενης απόφασης του Ανωτάτου Δικαστηρίου, σε πρωτοβάθμια δικαιοδοσία, μέχρι την εκδίκαση της έφεσης που ασκήθηκε. 40

Μ. Τσαγγαρίδης, για τον αιτητή.

Γ. Κορφιώτης, για τους καθ' ων η αίτηση στην αίτηση.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ, Δ.: Ανάγνωσε την ακόλουθη
απόφαση. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών
διαγράφηκαν από τον Ετήσιο Κατάλογο Λειτουργών για
την Τέλεση Γάμων, που δημοσιεύτηκε την 25 Ιανουαρίου
5 1991 στην Επίσημη Εφημερίδα, οι Λειτουργοί της
Εκκλησίας των Μαρτύρων του Ιεχωβά.

Η Εκκλησία, και ένας από τους διαγραφέντες
Λειτουργούς της, με προσφυγή τους αμφισβήτησαν το
10 κύρος της απόφασης. Με την απόφαση της 20 Ιανουαρίου
1992 ακύρωσα τη διαγραφή ως αντίθετη προς τις
πρόνοιες του άρθρου 4 του περι Γάμου Νόμου, Κεφ. 279.

Με την παρούσα αίτηση επιζητείται η αναστολή της
15 ισχύος και της εκτέλεσης της απόφασής μου μέχρι την
εκδίκαση της έφεσης που ασκήθηκε.

Στην υπόθεση **Δημήτριος Ορφανίδης κ.ά. ν.**
Δημοκρατίας, Προσφυγές Αρ. 416/88 και 445/88 της 14ης
20 Φεβρουαρίου 1992, η Ολομέλεια του Ανωτάτου
Δικαστηρίου επιλήφθηκε του θέματος της δυνατότητας
αναστολής απόφασης Μέλους του, που ασκεί, σύμφωνα
με το άρθρο 11(2) του περί Απονομής της Δικαιοσύνης
Νόμου του 1964 (Ν. 33/64), την αναθεωρητική δικαιοδοσία
25 του Ανωτάτου Δικαστηρίου κατά το Άρθρο 146 του
Συντάγματος. Παραθέτω την καταληκτική παράγραφο της
απόφασης.

"Εφόσον ασκηθεί έφεση, η ακυρωτική απόφαση
30 μπορεί να ανασταλεί στο πλαίσιο της Δ. 35 Θ. 18. Η
αναστολή ανάγεται στη διακριτική ευχέρεια του
δικαστηρίου και παρέχεται μόνο εφόσον συντρέχουν
εξαιρετικές περιστάσεις που τη δικαιολογούν."

35 Ο αιτητής επικαλέστηκε την υπόθεση **Μάριος**
Ιερωνυμίδης ν. Δημοκρατίας, Προσφυγή 948/88 της 27ης
Ιουνίου 1991, ως προς το τί συνιστά εξαιρετικές
περιστάσεις. Παραθέτω το σχετικό απόσπασμα από την
απόφαση του Δικαστή Γ.Μ. Πική.

40

"Τι συνιστά εξαιρετικές περιστάσεις, είναι δύσκολο
να προκαθορισθεί και ανεπιθύμητο να προσδιορισθεί
εξαντλητικά. Οι περιστάσεις πρέπει να συσχετίζονται

με τις συνέπειες εφαρμογής της πρωτόδικης απόφασης, στη συγκεκριμένη περίπτωση, και να καταφαίνονται οι ιδιαίτερα δυσμενείς συνέπειες σε περίπτωση επιτυχίας της έφεσης. Το εξαιρετικό των περιστάσεων πρέπει να προκύπτει από το συσχετισμό, αφενός, των συνεπειών της άμεσης εφαρμογής της ακυρωτικής απόφασης και των δυσχερειών, αφετέρου, αποκατάστασης της προηγούμενης κατάστασης πραγμάτων, σε περίπτωση επιτυχίας της έφεσης. Σ' αυτά πρέπει να προστεθεί ότι οποτεδήποτε αναστέλλεται πρωτόδικη ακυρωτική απόφαση, δικαιολογείται η επιτάχυνση της ακρόασης της έφεσης, γιατί για όσο χρόνο διαρκεί η αναστολή αιωρείται η νομικότητα στη λειτουργία της Δημόσιας Υπηρεσίας".

Οι εξαιρετικές περιστάσεις που, κατά τον αιτητή, δικαιολογούν την αναστολή στην παρούσα υπόθεση, συνοψίζονται στα εξής: Η απόρριψη της αίτησης για αναστολή θα σημαίνει επανεγγραφή στον κατάλογο του διαγραφέντος Λειτουργού. Αυτό θα σημαίνει δυνατότητα τέλεσης γάμων που, αν η έφεση πετύχει θα είναι νομικά άκυροι. Το πρόβλημα μεγενθύνεται αν συνυπολογίσουμε πως, αναπόφευκτα, για λόγους χρηστής διοίκησης, θα πρέπει να επανεγγραφούν όλοι οι Λειτουργοί των διαφόρων εκκλησιών, που είχαν διαγραφεί με τον ίδιο τρόπο, έστω και αν δεν προσέβαλαν την απόφαση για τη διαγραφή τους. Περαιτέρω, με βάση την πρωτόδικη απόφαση, θα έχουν δικαίωμα να εγγραφούν στο κατάλογο και άλλοι Λειτουργοί Χριστιανικών Εκκλησιών στην Κύπρο, με αποτέλεσμα να περιέλθει σε αχρησία ο περι Πολιτικού Γάμου Νόμος του 1990 (Ν. 21/90). Τελικά, υποστηρίζεται πως η αναστολή είναι απόλυτα δικαιολογημένη και επιθυμητή προκειμένου να διατηρηθεί, όπως αναφέρεται, το status μέχρι την εκδίκαση, από την Ολομέλεια του Ανωτάτου Δικαστηρίου, του Νομικού Ερωτήματος 282 αναφορικά με τη συνταγματικότητα της τροποποίησης του άρθρου 111 του Συντάγματος, που ενδεχομένως θα επηρεάσει το Νόμο 21/90. Επιχειρηματολόγησε ο αιτητής πως η αναστολή δεν θα επηρεάσει τη δυνατότητα τέλεσης γάμου μεταξύ των μελών της Εκκλησίας των Μαρτύρων του Ιεχωβά, εφόσον αυτοί διατηρούν το δικαίωμα τέλεσης γάμου ενώπιον του αρμόδιου Δημάρχου, όπως και τη δυνατότητα να

ευλογήσουν το γάμο τους σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες της εκκλησίας τους.

- Οι καθ' ων η αίτηση διαφωνούν με την εκτίμηση του
- 5 αιτητή, ως προς τις επιπτώσεις από την ενδεχόμενη επιτυχία της έφεσης. Εισηγούνται πως οι γάμοι, που θα έχουν τελεσθεί μέχρι την εκδίκαση της έφεσης, θα είναι καθ' όλα έγκυροι, με βάση τις αρχές του διοικητικού
- 10 δικαίου περί de facto οργάνων, σύμφωνα με τις οποίες οι πράξεις οργάνων της Διοίκησης είναι έγκυρες και αν ακόμα η πράξη διορισμού τους είναι παράνομη ή πάσχει από ακυρότητα, εφόσον έχουν αντικειμενική επίφαση νομιμότητας. Παρέπεμψε σχετικά στα συγγράμματα Εγχειρίδιον Διοικητικού Δικαίου του Επ.
- 15 Σπηλιωτόπουλου, 2η έκδοση, 1982, σελ 125 - 126 και Μαθήματα Διοικητικού Δικαίου του Μ. Δ. Στασινόπουλου έκδοση 1957, σελ. 228 - 230. Εισηγούνται οι καθ' ων η αίτηση πως δεν μπορεί να έχει σημασία είτε η δυνατότητα των μελών της Εκκλησίας, για τέλεση
- 20 πολιτικού γάμου ενώπιον αρμόδιου Δημάρχου, είτε η εγγραφή και άλλων Λειτουργιών άλλων εκκλησιών στον κατάλογο. Υποστηρίζουν ότι με τη ζητούμενη θεραπεία θα συνεχιστεί ο περιορισμός της παραβίασης των θρησκευτικών και ατομικών δικαιωμάτων τους σχετικά με
- 25 την τέλεση γάμων όπως αυτά επιβεβαιώθηκαν με την πρωτόδικη απόφαση και όπως ρητά προβλέπονται από το Σύνταγμα και τη σχετική νομοθεσία.

- Στις υποθέσεις **Τάκης Νικολάου και άλλοι ν. Αρχής**
- 30 **Τηλεπικοινωνιών Κύπρου**, Προσφυγή 212/90 κ.ά., της 17ης Μαΐου 1991, **Παναγιώτης Θεοδώρου και άλλοι ν. Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου**, Προσφυγή αρ. 725/89 κ.ά. της 10 Ιουνίου 1991 και **Αδελφοί Γ.Κ. Μακρή Λτδ. ν. Αναθεωρητικής Αρχής Αδειών**, Προσφυγή Αρ. 790/90, της
- 35 18 Δεκεμβρίου 1991, η θεωρία των de facto οργάνων δεν διάσωσε τις αποφάσεις συλλογικών οργάνων των οποίων η συγκρότηση δεν ήταν νόμιμη, αφού έγινε με βάση νόμο που κηρύχθηκε αντισυνταγματικός. Στην υπόθεση **Αριστείδης Μ. Λιασή κ.ά. ν. Γενικού Εισαγγελέα της**
- 40 **Δημοκρατίας και άλλου** (1975) 3 C.L.R. 558, κρίθηκε ως νομικά ανύπαρκτος ο τεματισμός των υπηρεσιών των αιτητών, ως ειδικών αστυφυλάκων, που έγινε με απόφαση προσώπου που ενεργούσε ως Αστυνομικός Διευθυντής

Λεμεσού, κατά νόσφιση εξουσίας, που αποτελούσε τοπική προέκταση του σφετερισμού της εξουσίας και της ανατροπής της συνταγματικής τάξης, που εκδηλώθηκε την 15 Ιουλίου 1974.

5

Το αποτέλεσμα, όμως, είναι διαφορετικό στις περιπτώσεις αντικειμενικά ευλογοφανούς κατοχής της ιδιότητας του οργάνου. Βρίσκουμε την ανάλυση του θέματος, στις πιο πάνω υποθέσεις, στα ελληνικά συγγράμματα στα οποία έγινε αναφορά στην παρούσα υπόθεση, αλλά και στα συγγράμματα Η συμμόρφωσις της Διοικήσεως εις τας Αποφάσεις του Συμβουλίου Επικρατείας του Φ. Βεγλεοή, έκδοση 1934, σελ. 103 και Δι συνέπειαι της Ακυρώσεως Διοικητικών Προάξεων της Δήμητρος Κοντόγιωργα- Θεοχαροπούλου Έκδοση 1988, σελ. 188 κ.επ.

10

15

Ειδικά στην υπόθεση Παναγιώτης Θεοδώρου (ανωτέρω) υιοθετήθηκαν αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας και έγινε δεκτό πως το τεκμήριο της νομιμότητας που έχουν υπέρ τους οι πράξεις διορισμών, ως πράξεις δημόσιας εξουσίας, η έννοια της συνέχειας της δημόσιας υπηρεσίας, η ανάγκη της σταθερότητας των συναλλαγών και το συμφέρον των διοικουμένων, που δεν μπορούν σε κάθε περίπτωση να ερευνούν, μαζί με άλλα, και τη νομιμότητα του διορισμού του οργάνου που ασκεί διοίκηση, δικαιολογούν να μη επηρεάζεται το κύρος οποιασδήποτε εκτελεστής διοικητικής πράξης, την οποία ο δημόσιος υπάλληλος τελεί κατά την εκτέλεση των καθηκόντων και εξουσιών της θέσης την οποία κατέχει, έστω και αν αργότερα ακυρωθεί ο διορισμός ή η προαγωγή του στη θέση.

20

25

30

Ο δικηγόρος του αιτητή δεν διαφώνησε πως οι πιο πάνω αρχές ισχύουν και σε περιπτώσεις παραμερισμού δικαστικής απόφασης που κατάληξε στην ακύρωση της διοικητικής ενέργειας, με την οποία αφαιρέθηκε η ιδιότητα οργάνου δημόσιας διοίκησης. Υποστήριξε, όμως, πως αποτελεί προϋπόθεση για την εφαρμογή των αρχών αυτών να εμπίπτουν οι ενέργειες του οργάνου στη σφαίρα του δημοσίου δικαίου. Στην παρούσα υπόθεση, οι εξουσίες των εγγεγραμμένων Λειτουργών συνίστανται, σύμφωνα με το Νόμο, μόνο στη τέλεση γάμων. Αυτοί οι

35

40

γάμοι αποτελούν αστική δικαιοπραξία, που είναι θέμα αναγόμενο στη σφαίρα του ιδιωτικού δικαίου. Η δικαιοδοσία για την εξέταση του κύρους τους ανήκει στα πολιτικά δικαστήρια. Επομένως, καταλήγει η εισήγηση, η

5 παρούσα υπόθεση διακρίνεται από τις υποθέσεις που έχουν αναφερθεί και η θεωρία των *de facto* οργάνων δεν θα ήταν δυνατό να προσδώσει κύρος στους γάμους που θα τελεστούν.

10 Δεν μπορώ να συμφωνήσω με αυτή τη προσέγγιση του ζητήματος. Η διάκριση που επιχείρησε ο δικηγόρος του αιτητή παραγνωρίζει πως, εκείνο που ενδιαφέρει εδώ δεν είναι το αν ο γάμος είναι ή όχι αστική δικαιοπραξία και

15 το αν, ως τέτοια, εμπίπτει στη σφαίρα του ιδιωτικού ή του δημοσίου δικαίου, αλλά το γεγονός της εγγραφής στον κατάλογο και η υπόσταση του Λειτουργού που εγγράφεται σ' αυτόν. Το ζήτημα της εγγραφής στον κατάλογο και, βέβαια, της διαγραφής του από αυτόν, στα πλαίσια των

20 προνοιών του Κεφ. 279, είναι ζήτημα που σαφώς εμπίπτει στη σφαίρα του δημοσίου δικαίου. Εν πάση περιπτώσει, έτσι είναι που προσεγγίστηκε στην υπόθεση αυτή, γι' αυτό και η υπόθεση εκδικάστηκε, χωρίς οποιαδήποτε σχετική

25 αμφισβήτηση, κατά τις διατάξεις του Άρθρου 146 του Συντάγματος.

Αντικείμενο της έφεσης είναι, όπως και κατά την πρωτόδικη εκδίκαση, η νομιμότητα της διοικητικής πράξης. Η επιτυχία της έφεσης θα συνεπάγεται τον

30 παραμερισμό και την εξαφάνιση της πρωτόδικης απόφασης. Σε περίπτωση όπως η παρούσα, το αποτέλεσμα της επιτυχίας της έφεσης θα είναι η επικύρωση της προσβληθείσας πράξης εξ υπαρχής· ως εάν, δηλαδή, να μη μεσολάβησε η πρωτόδικη απόφαση. Όμως, η πρωτόδικη

35 απόφαση, μέχρι τον ενδεχόμενο παραμερισμό της, αποτελεί την απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου πάνω στο επίδικο ζήτημα. Η άσκηση έφεσης δεν την αναιρεί. (Βλ. *Γρηγόρης Θαλασσινός ν. Δημοκρατίας*, Προσφυγή Αρ. 345/88 κ.α. της 24ης Οκτωβρίου 1990). Με την

40 πρωτόδικη απόφαση ακυρώθηκε η προσβληθείσα πράξη της διοίκησης που, επομένως, θεωρείται ως εάν να μην απόκτησε ποτέ οντότητα στο νομικό χώρο. Με την έκδοση της πρωτόδικης απόφασης το νομικό καθεστώς, όπως ίσχυε πριν από την ακυρωθείσα διαγραφή, παρέμεινε

συνεχές και αδιατάρακτο. Οι γάμοι που ενδεχομένως θα τελεστούν κατά το διάστημα που θα μεσολαβήσει μέχρι την εκδίκαση της έφεσης, θα έχουν γίνει μέσα στα πλαίσια αυτού του καθεστώτος. Η επιτυχία της έφεσης, κατ' εφαρμογή των αρχών στις οποίες έχω αναφερθεί, δεν θα επηρεάσει το κύρος των γάμων που θα έχουν τελεστεί. Δε νομίζω πως θα μπορεί να τίθεται θέμα έλλειψης αντικειμενικής ευλογοφάνειας σε σχέση με τη νόμιμη κατοχή της ιδιότητάς τους.

Πολύ λιγότερο δεν μπορεί να προβάλλεται ως ενδεχόμενο αποτέλεσμα της επιτυχίας της έφεσης η επίδραση του παραμερισμού της πρωτόδικης απόφασης πάνω στο κύρος γάμων, που θα τελεστούν από λειτουργούς άλλους που, όπως αναφέρεται, θα πρέπει να εγγραφούν στον κατάλογο, εννοείται με νέα διοικητική πράξη. Εκείνοι οι Λειτουργοί θα ασκούν τις εξουσίες τους, δυνάμει του Νόμου, περιβεβλημένοι με την ιδιότητά που θα τους προσδίδει η εγγραφή τους στον κατάλογο. Η επιτυχία της έφεσης δεν θα συνεπάγεται και την ακύρωση εκείνων των εγγραφών που δεν είναι, βέβαια, επίδικες στη διαδικασία.

Τελικά δεν μπορώ να δω τη σχετικότητα, προς το συζητούμενο θέμα, της αντίληψης, ότι με τη μή αναστολή της απόφασης ο Νόμος 21/90 θα περιέλθει σε αχρηστία, και του επακόλουθου επιχειρήματος αναφορικά με την επίδραση που ίσως θα έχει πάνω στον ίδιο Νόμο η απόφαση της Ολομέλειας του Ανωτάτου Δικαστηρίου στο Νομικό Ερώτημα 282. Το ζήτημα της αλληλοσύνδεσης του Νόμου 12/90 και του Κεφ. 279 εξετάστηκε, ως θέμα ουσίας, στη διαδικασία που οδήγησε στην πρωτόδικη απόφαση. Ο ισχυρισμός, πως ο Νόμος 21/90 κατάργησε σιωπηρά τις σχετικές πρόνοιες του Κεφ. 279, δεν έγινε δεκτός. Σύμφωνα με την πρωτόδικη απόφαση, οι πρόνοιες του Κεφ. 279 που εξετάστηκαν, δεν είναι ασυμβίβαστες ή αντιφατικές προς το Νόμο 21/90, έτσι που να μην μπορούν να συνυπάρξουν οι δυο νόμοι. Δεν είναι νοητό, επομένως, να προβάλλεται επιχείρημα στηριγμένο σε βάση που, σύμφωνα με την πρωτόδικη απόφαση, δεν υπάρχει.

Για τους πιο πάνω λόγους κρίνω, πως δεν έχουν καταφανείς εξαιρετικές περιστάσεις που θα

δικαιολογούσαν την ανοχή της συνέχισης εκείνου που, κατά την πρωτόδικη απόφαση, είναι παράνομο.

5 Η αίτηση απορρίπτεται. Καμιά διαταγή για έξοδα.

Η αίτηση απορρίπτεται χωρίς έξοδα.